

Program i Javni poziv energetske obnove obiteljskih kuća u RH

Irena Križ Šelendić, dipl. ing. građ.

Načelnica Sektor za energetske učinkovitost u zgradarstvu

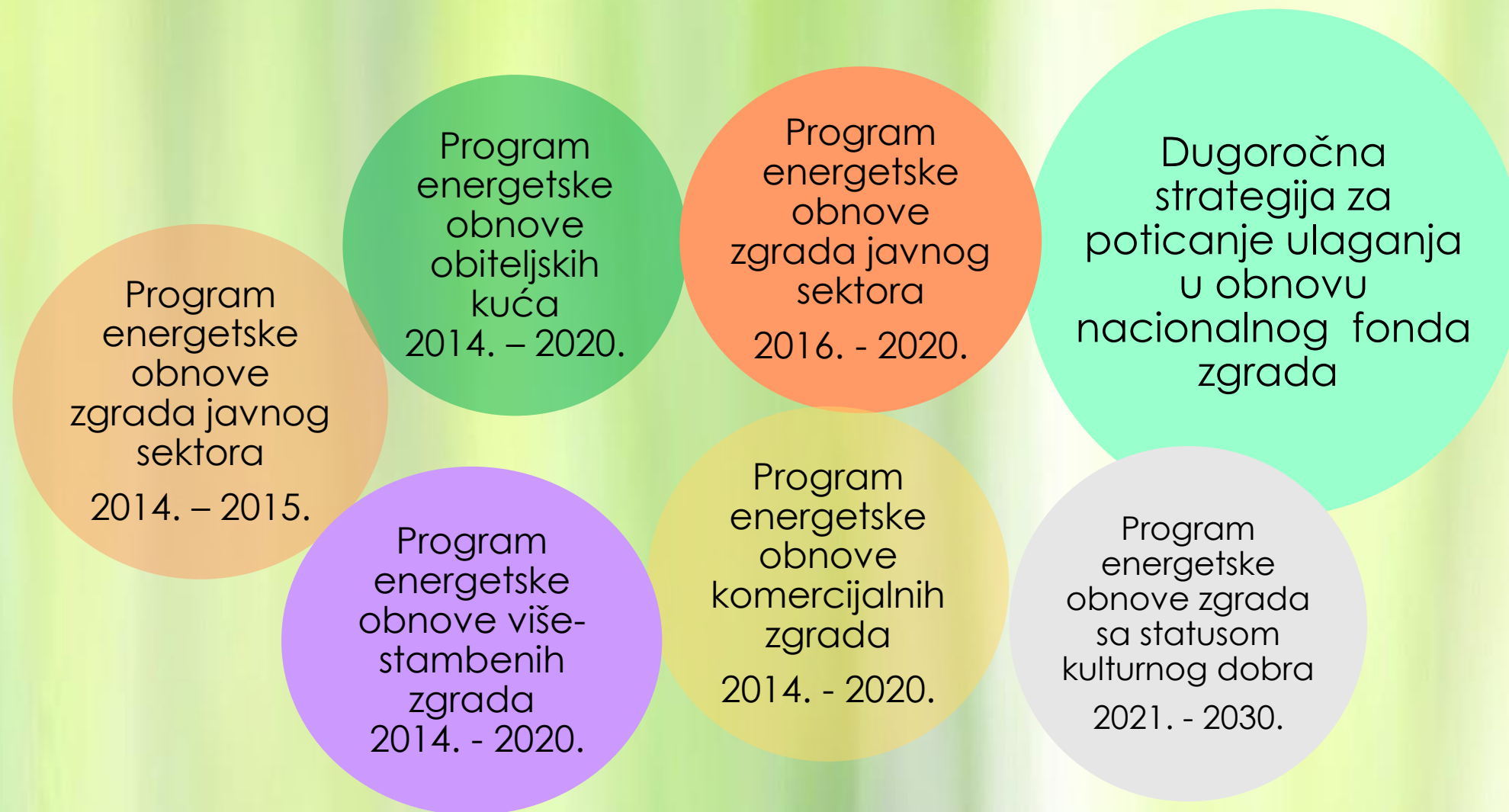

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo graditeljstva
i prostornoga uređenja

Srpanj 2020.

PROGRAMI ENERGETSKE OBNOVE ZGRADA U RH

KRONOLOGIJA

- ✓ **Donošenje Programa energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje od 2014. do 2020. s detaljnim planom za razdoblje 2014.-2016.**
Vlada RH, 2014.
- ✓ **Odluka o donošenju Izmjena programa** Vlada RH, 2015.
- ✓ Stručno povjerenstvo – osnivanje 2017.
kontinuirani radni sastanci
- ✓ **Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Programa energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje od 2014. do 2020. godine s detaljnim planom za razdoblje do kraja 2020.**
na prijedlog Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja Vlada RH usvojila **14. svibnja 2020.**
- ✓ **Objava Javnog poziva 25. lipnja 2020. godine - FZOEU**

REZULTATI: SUFINANCIRANO IZ NACIONALNIH IZVORA 2014. - 2016.

- ✓ Ugovoreno **15 459** projekata - odobreno za sufinanciranje više od 659 milijuna kuna
- ✓ **Izvršeno 12 795 projekta** – plaćeno više od 597 milijuna kuna

U razdoblju od 2014. do 2016. godine Programom energetske obnove OK ostvarile su se:

- ✓ uštede energije od 194,48 GWh
- ✓ smanjenje emisija CO₂ u iznosu od 28.591,66 t

OBUHVAT PROGRAMA

Nova tema: **ENERGETSKO SIROMAŠTVO** - u fokusu Europske Unije:

Izmijenjena Direktiva (EU) 2018/844 o energetskeim svojstvima zgrada

- u svojim dugoročnim strategijama definirati mjere kojima se doprinosi ublažavanju energetskeg siromaštva

Izmijenjena Direktiva (EU) 2018/2002 o energetskej učinkovitosti

- nalaže državama članicama da se u osmišljavanju mjera politike za energetskej učinkovitost iste prioriteto provedu među ranjivim kućanstvima

EU ZAKONODAVSTVO

ENERGETSKO SIROMAŠTVO

Uredba EU 2018/1999
Europskog parlamenta i
Vijeća od 11. prosinca
2018. o upravljanju
energetskom unijom i
djelovanjem u području
klime

Direktiva EU 2018/844
Europskog parlamenta i
Vijeća od 30. svibnja 2018.
o izmjeni Direktive
2010/31/EU o energetskim
svojstvima zgrada i
Direktive 2012/27/EU o
energetskoj učinkovitosti

**Direktiva
EU 2018/2002**
Europskog
parlamentu i Vijeća
od 11. prosinca
2018.
o izmjeni Direktive
2012/27/EU o
energetskoj
učinkovitosti

Zemlje članice EU
trebaju identificirati
ranjive skupine
građana i poduzeti
mjere za borbu protiv
energetskog
siromaštva.

ENERGETSKO SIROMAŠTVO U EU

- ✓ Energetsko siromaštvo predstavlja situaciju u kojoj pojedinci ili kućanstva **nisu u mogućnosti** primjereno zagrijati svoje domove ili koristiti druge energetske usluge po pristupačnoj cijeni
- ✓ Istraživanja pokazuju da čak **54 milijuna EU građana** 2012. godine nije bilo u mogućnosti održavati domove adekvatno zagrijanima (10,8 % europske populacije)
- ✓ Određene regije Europe posebno su pogođene energetske siromaštvom (**srednjoistočna i južna Europa**)

DEFINICIJA ENERGETSKOG SIROMAŠTVA

- ✓ Samo nekolicina zemlja u EU ima službenu definiciju energetske siromaštva u svom zakonodavstvu (UK, Irska, Francuska, Cipar, Slovačka)
- ✓ Energetsko siromaštvo je složen i višedimenzionalan koncept koji se ne može odrediti samo s jednim kvantitativnim kriterijem
- ✓ Definicija energetske siromaštva uglavnom služi statističkom izvještavanju (npr. broj kućanstava zahvaćenih energetskim siromaštvom)
- ✓ Kriteriji za određivanje ranjivih skupina građana odnosno kućanstava zahvaćena energetskim siromaštvom, ključni su za provođenje mjera suzbijanja energetske siromaštva
- ✓ Kombiniranje kriterija nužno je kako bi se obuhvatila višestruka priroda ovoga problema

STRATEŠKI DOKUMENTI S MJERAMA ZA UBLAŽAVANJE ENERGETSKOG SIROMAŠTVA MGIPU

**Nacrt Dugoročne
strategija obnove
nacionalnog fonda
zgrada do 2050.**

**Izmjene i dopune
Programa
energetske obnove
obiteljskih kuća
2014. – 2020.**

**Nacrt Programa suzbijanja
energetskog siromaštva
koji uključuje korištenje
obnovljivih izvora energije
u stambenim zgradama na
potpomognutim
područjima i područjima
posebne državne skrbi za
razdoblje 2019. - 2021.**

Ključna mjera za ublažavanje energetske siromaštva : **energetska obnova zgrada**

**Dugoročna
strategija obnove
nacionalnog fonda
zgrada do 2050.**

**Izmjene i
dopune
Programa
energetske
obnove
obiteljskih
kuća 2014. –
2020.**

**Program suzbijanja
energetskog
siromaštva u
stambenim zgradama
na potpomognutim
područjima i
područjima posebne
državne skrbi za
razdoblje 2019. -
2021.**

Energetska obnova zgrade – primjena mjera energetske učinkovitosti koje obuhvaćaju:

- ✓ energetski pregled i energetsko certificiranje zgrade za potrebe energetske obnove
- ✓ izradu projektne dokumentacije za energetsku obnovu zgrade
- ✓ povećanje toplinske zaštite ovojnice zgrade (krov, fasada, vanjska stolarija..)
- ✓ unapređenje sustava grijanja i pripreme potrošne tople vode
- ✓ unapređenje hlađenje, ventilacija, klimatizacija
- ✓ unapređenje rasvjete
- ✓ uvođenje sustava automatizacije i upravljanja
- ✓ uvođenje obnovljivih izvora energije

Cilj cjelovite energetske obnove zgrade: trajno smanjiti energetske potrebe zgrade i postići uštede energije veće od 50%.

Rezultat cjelovite energetske obnove: višestruko smanjeni troškovi za režije, povećana vrijednost nekretnina, zdraviji uvjeti za život.

Odabir kriterija za određivanje ranjivih skupina građana odnosno kućanstva zahvaćena energetske siromaštvom

- ☒ Niski prihodi kućanstva /dohodak po kućanstvu
- ☒ Zajamčena minimalna naknada
- ☒ Osobna invalidnina
- ☒ Umirovljenici s mirovinom manjom od ...
- ☒ Energetski razred zgrade (Q_{Hnd})
- ☒ Stvarna potrošnja energenata koja se dokazuje računima (iskazana po m^2)
- ☒ Udio energetske košarice po primanju domaćinstva (uključila bi potrošnju za grijanje, toplu vodu, rasvjetu, el. energiju)
- ☒ Samohrani roditelji
- ☒ Primatelji dječjeg doplatka
- ☒ Ukupni troškovi kućanstva za energiju u odnosu na ukupni dohodak kućanstva
- ☒ Ukupni troškovi grijanja u odnosu na ukupni dohodak kućanstva
- ☒ Stopa indeksa razvijenosti područja

OBUHVAT PROGRAMA:

Program u razdoblju od 2019. do 2020. provodi se u dva dijela, tj. za dvije ciljne skupine:

- **Svi građani, vlasnici obiteljskih kuća** – prvi dio ovog Programa odnosi se na sve vlasnike obiteljskih kuća u RH bez obzira na njihov socijalni status
- **Ranjive skupine građana** – drugi dio ovog Programa odnosi se isključivo na ranjive skupine građana u riziku od energetske siromaštva

CILJ PROGRAMA:

Potaknuti primjenu mjera energetske učinkovitosti u obiteljskim kućama → smanjiti količinu potrebne energije za grijanje i hlađenje prostora → osigurati energetske i financijske uštede te povećati kvaliteta boravka u prostoru

Ovaj se Program odnosi na **postojeće obiteljske kuće**, bez obzira na godinu izgradnje.

Obiteljska kuća u smislu ovog Programa je zgrada u kojoj je **više od 50% bruto podne površine namijenjeno za stanovanje** te **zadovoljava jedan od dva navedena uvjeta:**

- ✓ **ima najviše tri stambene jedinice**
- ✓ **ima građevinsku bruto površinu manju ili jednaku 600 m²**

Prijavitelj u kući **mora imati prebivalište, uredno vlasništvo i dokaz da je kuća u potpunosti legalna.**

Mogućnost prijave ovisi i o **energetskom razredu** pa se tako mogu prijaviti građani:

- **kontinentalne** Hrvatske za obnovu kuća energetskog razreda **D ili niže**, odnosno
- **primorske** Hrvatske čije kuće imaju energetski razred **C ili niže**.
- Kuće koje nemaju dovršenu fasadu mogu se prijaviti na javni poziv ako su izrađene prije početka legalizacije (prije 21. lipnja 2011. godine)

IZMJENE U PROVEDBI PROGRAMA

- ✓ **Energetski certifikat prije i nakon obnove:**
 - za mjere na ovojnici i mjere OIE
 - **trošak snosi prijavitelj (opcijalna subvencija tehničke pomoći pri prijavi)**
- ✓ **Mjera ugradnje OIE** se sufinancira isključivo uz jednu mjeru na ovojnici (pojedinačna mjera OIE se već sufinancira u kontinuiranim natječajima FZOEU)
- ✓ **Ne financira se mjera ugradnje kondenzacijskog plinskog bojlera** – mjera je kontinuirano poticana i realizirana u prethodnom razdoblju provedbe Programa
- ✓ **Nadalje se potiče ugradnja sustava na OIE (zbog cilja dekarbonizacije zgrada)**
- ✓ **Za mjeru ugradnje FN sustava**
 - **Glavni projekt**
 - Obavijest o mogućnosti priključenja na mrežu kućanstva s vlastitom proizvodnjom ili Elektroenergetsku suglasnost ili Elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja na mrežu
 - Odobrenja, suglasnosti i posebni uvjeti građenja, ukoliko su isti potrebni ili potpisanu i ovjerenu Izjavu projektanta Glavnog elektrotehničkog projekta - ovlaštenog inženjera elektrotehnike

IZMJENE U PROVEDBI PROGRAMA

- ✓ **Jedinstvena stopa sufinanciranja za sve OK - 60% prihvatljivih troškova investicije** neovisno o tome nalaze li se u kontinentalnoj ili primorskoj Hrvatskoj i neovisno o stupnju razvijenosti
- ✓ Prema preporuci studije „*Analiza preporučene stope sufinanciranja energetske obnove stambenih zgrada*“ (Energetski institut Hrvoje Požar, lipanj 2017)
- ✓ **Stopa sufinanciranja koja će se primjenjivati za ranjive skupine građana jest 100%** u skladu s preporukama Analize.
- ✓ Osnovni kriterij prijavitelja: **primatelj ZAJAMČENE MINIMALNE NAKNADE** (sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi)

IZMJENE U PROVEDBI PROGRAMA

- ✓ **Prijave isključivo putem Mrežne aplikacije Fonda**
- ✓ Za prijavu je potrebno pripremiti elektronske verzije (scanove) dokaza o prebivalištu, vlasništvu i zakonitosti građevine, ponudu izvođača, kao i ostalu dokumentaciju koja se navodi u tekstu Javnog poziva
- ✓ **Učitavanje** prijava počinje objavom Poziva dana **25. lipnja 2020. godine** u 9:00h
- ✓ **Prijava** na Poziv počinje dana **1. rujna 2020. godine** u 9:00h
- ✓ Nakon potpisivanja **Ugovor o sufinanciranju** korisnici sredstava imaju rok od **24 mjeseca** za provedbu energetske obnove i dostavu potrebne dokumentacije za isplatu odobrenih sredstava

RASPODJELA SREDSTAVA FZOEU ZA RAZDOBLJE DO KRAJA 2020.

BESPOVRATNA SREDSTAVA - SREDSTVA DONACIJE

- **Svim građanima, vlasnicima obiteljskih kuća** u max. iznosu do **204 000 kuna** s PDV-om
- **Ranjivim skupinam građana** u max. iznosu do **236 250 kuna** s PDV-om

TEHNIČKA POMOĆ GRAĐANIMA

- Fond će korisnicima dodjeljivati i **sredstva donacije za naknade energetske certifikatorima** u najvišem dopuštenom iznosu od **500,00 kuna**
- **Ranjivim skupinama građana** sredstva donacije za naknade energetske certifikatorima s liste energetskih certifikatora koji su iskazali interes za sudjelovanjem u Programu energetske obnove obiteljskih kuća u najvišem dopuštenom iznosu od **10.000,00 kuna** u dva dijela:
 - ✓ Maksimalno do **1.500,00 kuna** za aktivnosti provedene prije prijave na Poziv, nakon sklapanja ugovora između prijavitelja i Fonda o financiranju
 - ✓ Maksimalno do **8.500,00 kuna** za preostale aktivnosti, nakon provedene energetske obnove.

OPRAVDANI TROŠKOVI PROJEKTA

Aktivnost energetske obnove	Maksimalno dozvoljena jedinичna cijena [kn/m²]		Maksimalni iznos opravdanog troška [kn]	Stopa [%] sufinanciranja	Maksimalni iznos sufinanciranja po Pozivu [kn]
Toplinska izolacija vanjske ovojnice	Vanjski zid	350,00	100.000,00	60%	60.000,00
	Ravni krov	500,00			
	Izolacija stropa prema negrijanom tavanu	140,00			
	Kosi krov	500,00			
	Pod	500,00			
Zamjena vanjske stolarije	2.500,00		100.000,00	60%	60.000,00
Sunčani toplinski sustavi	/		36.250,00	60% (samo u kombinaciji s barem jednom mjerom na vanjskoj ovojnici)	21.750,00
Kotlovi na sječku/pelete	/		36.250,00		21.750,00
Dizalice topline	/		48.750,00		29.250,00
Fotonaponski sustavi	/		91.250,00		54.750,00

- ✓ Opravdani troškovi su troškovi nastali nakon objave pozivom dakle mogu nastati i prije sklapnja ugovora o sufinanciranju (bitno da su troškovi nastali nakon datuma objave poziva)

SUFINANCIRANJE ZA RANJIVE SKUPINE GRAĐANA

- ✓ Financirat će se **mjere obnove ovojnice zgrade** i opcionalno **uvođenje jednog sustava za korištenje OIE** (osim fotonapona)
- Maksimalni iznos financiranja za radove i opremu odgovara maksimalnim iznosima opravdanog troška, u iznosu od **236 250 Kn** s PDV-om
 - 1) za toplinsku izolaciju elemenata ovojnice
 - 2) za zamjenu vanjske stolarije i
 - 3) za ugradnju jednog sustava za korištenje OIE
- ✓ Maksimalni opravdani trošak za mjere na vanjskoj ovojnici ne može biti veći od **1000 kn/m²** građevinske bruto površine
- ✓ Za sustav OIE ne može biti veći od **36.250,00 kn** s PDV-om
- ✓ Obnova krovišta iznad negrijanog tavana opravdana je samo kod energetski siromašnih prijavitelja- troškovi zamjene pokrova i krovnih elemenata sukladno preporuci certifikatora iz izvješća o energetske pregledu uključujući npr. hidroizolaciju i pokrov krova te dijelove krovne konstrukcije (ispod provjetravanog dijela)su opravdani trošak

ORGANIZACIJA PROVEDBE PROGRAMA ZA RANJIVE SKUPINE GRAĐANA

- ✓ Centri za socijalnu skrb izrađuju Preporuku za obnovu **dva kućanstva** koja je jedan od uvjeta za prijavu
- ✓ Centri sukladno preporuci upućuju certifikatora na dva kućanstva koji zadovoljavaju socijalne uvjete Poziva
- ✓ Centar pomaže Certifikatoru sa *Liste certifikatora* da stupi u kontakt s kućanstvima koja su dobila Preporuku nadležnog centra za socijalnu skrb prema utvrđenim socijalnim kriterijima
- ✓ Certifikator pomaže prijavitelju s pripremom potrebne dokumentacije i prijavom na javni poziv (uključujući prikupljanje ponuda od izvođača radova i jamstva za radove i provjeravanja usklađenosti ponude s certifikatom) te provođenjem energetske obnove
- ✓ Ciljano je obnoviti najmanje 1 60 obiteljskih kuća iz ranjive skupine građana ravnomjerno na području cijele države
- ✓ Sve stambene jedinice moraju biti u vlasništvu osoba koji pripadaju ranjivoj skupini građana

Za više informacija o Javnom pozivu građani se mogu obratiti:

- ✓ **MGIPU** - Sektoru za energetska učinkovitost u zgradarstvu na : **energetska.ucinkovitost@mgipu.hr**
- ✓ **Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost** koji provodi poziv na : **obiteljske2020@fzoeu.hr**

HVALA NA PAŽNJI !